

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 3 mars justerades.

§ 2 Avsägelse

Talmannen meddelade
att *Jessika Roswall* (M) av sagt sig uppdraget som ledamot i civilutskottet,
att *Magnus Persson* (SD) av sagt sig uppdraget som suppleant i konstitutionsutskottet och
att *Mats Green* (M) av sagt sig uppdraget som suppleant i civilutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderaternas riksdagsgrupp anmält *Mats Green* som ledamot i civilutskottet och *Jessika Roswall* som ledamot i arbetsmarknadsutskottet.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i civilutskottet
Mats Green (M)

ledamot i arbetsmarknadsutskottet
Jessika Roswall (M)

§ 4 Anmälan om granskningsrapport

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till justitieutskottet:
RiR 2017:6 Tingsrätters effektivitet och produktivitet

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Propositioner
2016/17:156 och 161 till utbildningsutskottet

Motioner
2016/17:3642–3645 till kulturutskottet

EU-dokument
KOM(2016) 861 till näringsutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 17 maj*.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 9.01 på förslag av talmannen att ajournera sammanträdet i väntan på att finansminister Magdalena Andersson skulle infinna sig i kammaren för att lämna svar på interpellationer.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 9.02.

Svar på
interpellationer

§ 6 Svar på interpellation 2016/17:357 om begränsning av vinster och höga kommunala skatter

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Anette Åkesson har frågat mig vilka samhällsproblem jag bedömer som mest angelägna i Sverige i dag och framöver och om jag tror att vinstbegränsningar i välfärdsföretagen är ett sätt att möta dessa utmaningar. Dessutom har Anette Åkesson frågat mig om jag anser att kommunernas ökade kostnader och investeringar är ett problem, samt om jag anser att vi politiker måste agera mot de allt högre skatterna.

Att bekämpa ojämlikheten var en av de viktigaste uppgifterna för regeringen när vi tillträdde. Det är det fortfarande. Ojämlikheten leder till att samhället glider isär. Den största ekonomiska klyftan går mellan dem som har ett arbete och dem som inte har det. Att fler kommer i arbete är därför avgörande. Det är genom en hög sysselsättningsgrad, en väl fungerande välfärd och ett omfördelade gemensamt försäkringssystem som ett samhälle kan skapas där fler kan bidra. Välfärden är viktig för att utjämna skillnader i levnadsförutsättningar. Vi ser nu effekterna av regeringens välfärdsmiljarder – det historiskt största enskilda tillskottet till kommunsektorn någonsin. I dag går också 150 000 fler till jobbet än när regeringen tillträdde. Långtidsarbetslösheten är lägst i EU. Ungdomsarbetslösheten är på den lägsta nivån sedan 2003. Tack vare en ansvarsfull ekonomisk politik ser vi nu hur överskotten i de offentliga finanserna växer. Dem ska vi

fortsätta använda för att fler poliser, fler lärare och fler i vården ska kunna anställas.

Utgångspunkten för att ta ut skatt är att pengarna ska gå till samhällsverksamheter som kommer alla till del. Regeringen arbetar därför vidare med att ta fram effektiva förslag som sätter stopp för vinstjakten i välfärdssektorn. Genom att begränsa vinsterna i välfärdsföretagen frigörs skattemedel som kan återföras till verksamheten. Skattepengar ska användas till det som de är avsedda för.

Regeringens inflytande över den kommunala ekonomin begränsas av principen om kommunalt självbestämmande. Kommunerna äger själva rätten att bestämma över skattesatser och budget, en rätt som i någon mån begränsas av kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Kommunsektorn som helhet, inklusive landstingen, har uppvisat ett stort mått av ansvarstagande genom goda resultat under en lång rad av år, så jag ser i dag ingen anledning för regeringen att ingripa eller sätta det kommunala självstyret ur spel.

Det finns givetvis skäl att ha en fortsatt vaksamhet över utvecklingen i kommunsektorn, både vad gäller kostnadsutveckling och den genomsnittliga kommunala skattesatsen.

Anf. 2 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka finansministern för svaret. De allra flesta, inklusive mig, delar nog åsikten att ökande ekonomiska klyftor är ett samhällsproblem, att välfärden är viktig, att det är avgörande att fler kommer i arbete och att skattepengar ska användas till det som de är avsedda för.

Däremot drar Magdalena Andersson en del slutsatser som nog bara vänsterpolitiker kan instämma i. Regeringen har dessutom under mandatperioden lagt fram, och fortsätter att lägga fram, politiska förslag som aktivt motverkar det som finansministern säger sig vilja åstadkomma. Det är nog inte bara jag som har svårt att förstå det.

Vidare vill jag ifrågasätta att regeringen tar åt sig äran för att Sverige går bra nu. Högkonjunkturen och Alliansens reformer är orsakerna till det. Om några år kommer man tvärtom att fråga sig hur Socialdemokraterna och Miljöpartiet kunde missköta en högkonjunktur på det sätt man nu gör. Man lägger fram en underfinansierad budget och planerar inte att lägga något i ladorna för svårare tider. Att det skulle vara en ansvarsfull ekonomi är nog finansministern relativt ensam om att tycka.

Välfärds miljarderna handlar om 10 miljarder som går in i utjämningsystemet först från år 2021. Beslutet om hur fördelningen skulle ske för 2017 togs av regeringen den 20 december 2016, alltså med elva dagars framförhållning. 7 miljarder fördelas utifrån antalet asylsökande per den 30 november samt det totala flyktingmottagandet mellan 2012 och 2016. I vilken utsträckning den fördelningsnyckeln träffar rätt får kommande revisioner avgöra. Men rent sakligt kan man säga att de 10 miljarderna i princip täcker de urholkingar av statsbidragen som gjorts de senaste åren på grund av att de generella statsbidragen inte räknas upp i takt med löner och priser.

Med tanke på den extremt korta framförhållningen är frågan vilka förväntningar man kan ha på hur effektivt dessa pengar kommer att användas.

Prot. 2016/17:86

24 mars

Svar på
interpellationer

Dessutom berättar regeringen i olika sammanhang om allt dessa pengar ska räcka till. I praktiken ska de kvarvarande 3 miljarderna användas till att till exempel utveckla välfärden utifrån lokala behov, till att fler ska anställas och till att stärka vården, skolan och omsorgen. De höjda arbetsgi- varavgifterna ska kompenseras, de ökade sjukkostnaderna och LSS-kost- naderna ska finansieras, och pengarna ska också användas till att förbättra arbetsmiljön. Detta är bara sådant som jag har noterat. Det finns säkert mer som ska göras med pengar som egentligen inte kan sägas ha tillkommit.

Även om utgångspunkten är att skattepengar ska gå till samhällsverk- samhet som kommer alla till del och att skattepengar ska användas till det som de är avsedda för, undrar jag hur det uppnås genom att man begränsar vinsterna i välfärden.

Vissa saker slår mig när jag läser Ilmar Reepalus välfärdsutredning. Först konstateras att kvaliteten bedöms vara likvärdig i privata och offent- ligt drivna verksamheter – vissa delar är bättre här, och andra delar är bättre där. Sedan visar man att företag i välfärdssektorn gör vinst, även om man fick leta ett tag för att hitta ett nyckeltal som var tillräckligt drama- tiskt. Därefter drar man slutsatsen att man ska stoppa företag från att göra vinst. Hur landade man där? Om privata företag levererar likvärdiga tjäns- ter och produkter med samma kvalitet som kommuner och landsting till en lägre kostnad, varför är då inte den naturliga frågan: Varför är kommuner- nas och landstingens kostnader högre för att leverera motsvarande produk- ter och tjänster? Hur kan samhällsproblemet för socialdemokrater, miljö- partister och vänsterpartister vara att företagen gör vinst?

Därför undrar jag: Varför är inte frågan som vi diskuterar här vad kom- muner och landsting kan göra annorlunda?

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Vilka frågor som vi diskuterar här beror på vilka frågor som Anette Åkesson har ställt i interpellationen. Jag försöker efter bästa förmåga att svara på dem.

Vad gäller de offentliga finanserna vill jag påpeka för Anette Åkesson att vi, enligt de senaste bedömningarna, hade ett mycket omfattande över- skott förra året på 40 miljarder kronor. Det innebär att vi, efter att denna regering har haft ansvar för landets ekonomi i två år, har levererat ett över- skott i de offentliga finanserna i två år – till skillnad från när Anette Åkes- sons moderater styrde på Finansdepartementet, då det var underskott i de offentliga finanserna under hela den förra mandatperioden.

Nu kommer Anette Åkesson att säga att det berodde på finanskrisen, och det är helt korrekt – men den ägde rum under mandatperioden innan. Det är väldigt svårt att förklara varför man lät underskotten fortsätta att öka 2013 och 2014 trots att ekonomin då växte. Trots att man var tillbaka i en bättre konjunktur valde man att sänka skatten ofinansierat och låta underskotten fortsätta att växa, vilket innebar att vi när vi tog över hade de största underskotten i de offentliga finanserna sedan 1990-talets budgetsa- nering. De var betydligt större än under själva finanskrisen. Det är ett oan- svarigt sätt att bedriva finanspolitik, och därför har regeringen lagt om detta. Vi ser också effekten av regeringens politik.

Vad gäller de kommunala verksamheterna är det naturligtvis viktigt att de bedrivs med hög kvalitet oavsett vem som är utförare. Naturligtvis finns

det all anledning att se till att utveckla de verksamheter som bedrivs i kommunal regi så att de får bättre kvalitet och vi får ut mer för de skattepengar vi har. Det är dock viktigt att vi värnar den kommunala sektorn, och det har den här regeringen verkligen gjort genom att tillföra sammanlagt närmare 30 miljarder till de kommunala verksamheterna under bara två år. Det står i kontrast till hur Moderaterna har drivit den ekonomiska politiken, där man i stället brukar fokusera på att sänka skatten.

Vad gäller de 10 miljarder som kommunerna får fanns det ju en preliminär fördelning redan under våren förra året, och kommunerna kunde därmed planera ekonomin. Sedan gjordes helt korrekt en slutgiltig justering i december för att kommunerna då skulle få ersättning utifrån det antal flyktingar som de facto hade tagits emot. Här är det ju viktigt för regeringen att vi ser till att de kommuner som har tagit emot många nyanlända och asylsökande också ska få goda möjligheter att fortsätta driva sina välfärdsverksamheter med hög kvalitet.

Anf. 4 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Det är sant att det finns ett överskott i Sveriges ekonomi, men det är ju tack vare Alliansens reformer – och inte minst högkonjunkturen. Under den förra mandatperioden drabbades Alliansens andra regering av en väldig lågkonjunktur; i anslutning till finanskrisen drabbades hela världen av en lågkonjunktur. Nu har vi högkonjunktur. Vad Alliansens reformer vidare bidrog med var just att kommunerna och landstingen fick högre skatteintäkter direkt. De behövde alltså inte få statsbidrag, och det var väldigt positivt.

De frågor vi ska debattera här är dock de frågor som ställdes i interpellationen, och en av frågorna var vilka samhällsproblem finansministern anser vara mest angelägna. Eftersom regeringen arbetar mycket med vinstbegränsning verkar det vara en angelägen fråga för regeringen.

Kommunernas kostnader kommer enligt prognoser från Sveriges Kommuner och Landsting att öka mer än skatteunderlaget de kommande åren. Därtill investeras det som aldrig förr, och kommun- och landstingssektorn ökade enligt Kommuninvest sin skuldbörda med rekordhög 10 procent år 2015, till 550 miljarder kronor. Det hänger bland annat ihop med den ökade befolkningen och därmed nödvändiga byggnationer av bostäder, nya skolor, förskolor och äldreboenden, men även med att badhus och vatten- och avloppsinvesteringar från 1970-talet behöver renoveras eller byggas om.

I dagsläget har vi låga räntor, men vad händer när de stiger? Kommuninvest tror att lånen fördubblas till ofattbara 1 000 miljarder inom tio år. Då kommer även befolkningsutvecklingen att vara en utmaning – den stora kullen 60-talister börjar gå i pension, och den lika stora kullen 40-talister kommer upp i en ålder då fler behöver hjälp och sjukvård. Har vi inte lyckats med integrationen av nya svenskar blir utmaningen ännu tuffare. Därtill kommer frågan om vi de närmaste åren lyckas ersätta de jobb som försvinner till följd av automatisering och digitalisering.

Det kommunala självstyret är ofta ett bra sätt att hantera problemen lokalt, där man är närmast och känner till det egna läget bäst, men för Sverige totalt sett ser det väldigt olika ut i kommunerna beroende på storlek, hur arbetsmarknaden ser ut och så vidare. Det finns alltså väldigt många konkreta samhällsutmaningar som vi måste ta tag i, och därför finns det en

viss ironi i att regeringen lägger tid och resurser på att driva frågan om vinstbegränsning inom välfärden. Alla goda krafter kommer att behövas, inte minst de som kan tänkas bidra med ett nytänkande inom välfärdssektorn.

Kommunerna kommer att stå inför utmaningen att se över både sina kostnader och sina intäkter. Det förstnämnda, alltså det som styrs av det offentliga åtagandet, bestäms till viss del härifrån Stockholm, men det styrs även av invånarnas förväntningar och tidigare kommunala beslut – inte minst gällande investeringar. Intäkterna består av avgifter men till största delen av inkomstskatter.

Det kom ett intressant utspel från LO häromveckan: Man anser att vi politiker måste agera mot de allt högre skatterna. Det kan jag hålla med om. Skattetrycket består ju inte endast av de kommunala inkomstskatterna, utan listan över olika skatter är lång. Regeringen har än så länge höjt skatterna med ofattbara 50 miljarder. Det motsvarar i storleksordning det svenska försvaret, och mer lär väl komma. Hittills i år har vi sett en begränsad uppräkning av skiktgränserna för statlig inkomstskatt, vilket direkt ger en rejäl marginalskattehöjning. Vi har sett flygskatt, ändringar i 3:12-reglerna och höjd inkomstskatt för utlandssvenskar. I dag kom besked om en fordonskatt som höjs. Då har jag bara nämnt några.

Eftersom LO har stor betydelse för Socialdemokraterna undrar jag utifrån nuvarande läge vad Magdalena Andersson tänker göra för att gå LO till mötes och – tvärt emot vad hon hittills gjort – börja sänka skattetrycket?

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag ska försöka svara på Anette Åkessons frågor.

Anette Åkesson hävdar att det är tack vare Alliansen vi har överskott i de offentliga finanserna. Det är ett fantastiskt uttalande. Samtidigt är hon nämligen arg över att vi har höjt skatten, vilket ju har förstärkt de offentliga finanserna. Det betyder i så fall att de höjda skatterna också är tack vare Alliansen, eller? Sanningen är ju att underskotten ökade för varje år som Alliansen och Anette Åkessons parti Moderaterna styrde på Finansdepartementet. Sedan jag har styrt har vi haft överskott. Om det nu är så att mina överskott är tack vare Alliansen och Moderaterna kan man ju dra en slutsats: Moderaterna styr bäst när de inte sitter på Finansdepartementet, eftersom det är då det blir överskott.

När det gäller LO och skatterna menar LO att man bör höja kapitalskatterna, och det är möjligt att Anette Åkesson gärna vill se höjda kapitalskatter. Det är det som har varit LO:s synpunkt.

Anette Åkesson säger att kommuner och landsting fick högre skatteintäkter under Alliansen. Det är helt korrekt. Det berodde på att kommunerna höjde skatten. Det Moderaterna gjorde på Finansdepartementet var nämligen att sänka skatten men inte stödja kommuner och landsting på det sätt som behövdes, och därför höjdes de genomsnittliga kommunalskattesatserna medan Alliansen satt i regeringen. Det är därför skatteintäkterna ökade.

Anette Åkesson undrar vad som är regeringens viktigaste fråga, och det svarade jag på. Det är ojämlikheten, och det är därför vi enträget jobbar för att öka jämlikheten och minska klyftorna i samhället. Det är därför vi ser till att fler människor kommer i arbete, och det är därför vi ser till att stärka välfärden så att alla barn får en riktigt bra uppväxt i en bra skola och

alla äldre har en trygg äldreomsorg. Det är därför vi ser till att höja skatterna för dem som har högre inkomster och i stället föreslår sänkt skatt för pensionärer. Det är också därför vi tar bort stupstocken i sjukförsäkringen och stöder ensamstående föräldrar – inte minst mammor.

Vi kom in på Finansdepartementet i ett läge där det var 60 miljarder i underskott samtidigt som vi hade stora revor i välfärden. Då var vi tvungna att ta tag i situationen, vilket vi också gjorde. Vi tog tag i de områden där kostnaderna skenade, som kostnaden för ensamkommande barn och ungdomar, och vi tog tag i sjukförsäkringen. På så sätt har vi minskat utgifterna och genomfört rena besparingar. Vi har ökat intensiteten i jakten på dem som skattefuskar för att på så sätt få in mer skatteintäkter.

Vi har också höjt skatten. Efter 140 miljarder i skattesänkningar och 60 miljarder i underskott har det varit nödvändigt att öka skatteintäkterna, och det har vi också gjort. Vi ser nu resultatet: Vi ser ett överskott i de offentliga finanserna. Vi ser 150 000 fler människor som går till ett arbete varje dag. Vi har ökat bidragen till kommuner och landsting med 30 miljarder. Vi har också genomfört viktiga insatser för att minska de ekonomiska ojämlikheterna via skatte- och försäkringssystemen.

Anf. 6 ANETTE ÅKESSON (M):

Herr talman! Finansministern glömmer återigen konjunkturen, som spelar en roll utöver de reformer som till exempel Alliansen genomförde. Att Socialdemokraterna och Miljöpartiet tycker att Alliansens reformer har bidragit med positiva effekter visar sig inte minst genom att man har behållit jobbskatteavdragen.

Att regeringen höjer skatter som ökar kostnaderna för företag och invånare, och därmed skadar jobben, samtidigt som man lägger en våt filt över välfärdssektorn genom att låta förslag om vinstbegränsning hänga i luften måste vara någon sorts sorgligt rekord i missbrukad regeringsmakt.

Man vet inte vilka intäkter skatterna ger, om några alls, eller vilka konsekvenser många av åtgärderna får. Enbart hotet om vinsttak kan också få negativa konsekvenser.

Samtidigt står Sverige definitivt inför utmaningar. Det säkerhetspolitiska läget och den globala konjunkturen är båda osäkra. Nationellt behöver vi arbeta hårt med integrationen och med en bättre skola. Det finns alltså många konkreta problem att fokusera på i stället för att ge efter för extremvänsterns radikala krav.

Arbetsmarknaden kommer troligen att påverkas mer av digitalisering och automatisering än vad vi anar i dag, medan vi sedan många år är medvetna om befolkningsutvecklingen och de större krav som den kommer att innebära på kommuner och landsting.

Att Socialdemokraterna och Miljöpartiet i detta läge väljer att inte bara ignorera dessa utmaningar utan till och med försämra möjligheten för oss att klara av att hantera dem är oansvarigt, inte minst mot dem som kommer att vara beroende av den framtida välfärden.

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det jag försöker att säga till Anette Åkesson är att man inte kan hävda att överskotten i statsfinanserna bara beror på Alliansen och samtidigt vara arg på skattehöjningarna. Det är ju detta vi har gjort – vi har tagit hand om, och röjt upp i, det som ni lämnade efter er. För tredje gången

av tre möjliga lämnade moderater och andra borgerliga partier Finansdepartementet med stora underskott, och för tredje gången av tre möjliga har socialdemokratiska finansministrar röjt upp i statsfinanserna och sett till att vi har en stabil finansiering av välfärden.

Det är ingen tillfällighet att det alltid är socialdemokrater som gör det jobbet. Om man bryr sig om välfärden; om man tycker att det är viktigt att våra äldre har en trygg vardag; om man tycker att det är viktigt att barnen kan gå i skolan; om man bryr sig om att vi har en fungerande sjukförsäkring – då ser man också till att välfärden har en trygg finansiering.

Det är då man bryr sig om statsfinanserna. När man bryr sig om välfärden bryr man sig också om statsfinanserna, och det är därför socialdemokrater alltid tar hand om statsfinanserna. Detta har historien visat, och vi har visat det än en gång.

Vi vet också att när moderater är på Finansdepartementet skapas stora underskott. Det är så historien i Sverige ser ut, och det är ingen tillfällighet.

Låt oss säga något om vinster i välfärden – låt oss tala om skolan. Det finns inget annat modernt land som har släppt in marknaden och vinstintresset i skolan på det sätt som vi har gjort i Sverige. Det har varit naivt, och det har inte fått de effekter som avsågs.

Det finns en anledning till att andra länder inte gör detta. Det finns en anledning till att det konservativa partiet i Storbritannien kommer till Sverige och säger: Så här ska vi aldrig göra!

Det styr skolan åt fel håll. Att ha privata vinstintressen i skolan styr åt fel håll. Den enda utländska observatör som verkar tycka att detta är ett bra system är Trumpadministrationen. Det är Trumpadministrationen och Moderaterna som vill ha det på det här sättet, och det fungerar inte bra.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2016/17:371 om företrädaransvaret

Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Larry Söder har frågat mig dels om jag tänker ta några lagstiftningsinitiativ eller vidta någon annan generell åtgärd med anledning av Högsta förvaltningsdomstolens dom, dels om jag avser att tillsätta en utredning om regler om personligt betalningsansvar och varför detta har dröjt, trots riksdagens beslut om skyndsamt hantering.

När det gäller frågan om en utredning av företrädaransvaret har jag relativt nyligen besvarat ett par interpellationer, bland annat en från Larry Söder. Jag svarade då att Skatteverket på regeringens uppdrag särskilt har belyst ett par frågor. Det rör sig om tillämpningen av möjligheten att medge så kallat borgenärsansånd och därmed ge företaget en tidsfrist som sträcker sig bortom den ordinarie förfallodagen för skatten samt om hur myndigheten beaktar reglerna om hel eller delvis befrielse från företrädaransvaret.

Jag svarade också att Skatteverkets redovisning av uppdraget är en del av underlaget för regeringens fortsatta arbete med anledning av riksdagens begäran om en översyn.

Självklart ska vi, som jag också har sagt i annat sammanhang, följa riksdagens tillkännagivande. Men Skatteverkets redogörelse har nyanserat

bilden av den kritik som har framförts mot regelverket. Behovet av ytterligare åtgärder bör därför övervägas ytterligare innan slutlig ställning kan tas i frågan.

Anf. 9 LARRY SÖDER (KD):

Herr talman! Företrädaransvaret är en viktig fråga för mig, eftersom jag anser att fyra av fem nya jobb kommer till inom småföretagen. Dessa drabbas hårt när reglerna är alltför hårda och stelbenta. För hårda och krångliga regler innebär färre nya jobb.

I min interpellation redogör jag för ett fall där en person blir betalnings-skyldig, trots att personen i fråga inte har känt till fusket i företaget. Detta är bara ett av många fall som vi har kunnat läsa om under det senaste halv-året.

Det finns många fall där företag eller personer råkar illa ut och där fö-retag får stänga igen på grund av att skattemyndighetens bedömning är alltför hård. Följden blir i många fall att man stänger ned ett företag som kanske skulle fungera i många år framöver om man kunde ha en lite mer öppen syn på situationen.

Samtidigt som skattemyndigheten ser till att de stänger boken så fort som möjligt och tar det som de ska ha står övriga fordringsägare kvar på perrongen och undrar vad som egentligen hände. De övriga fordringsägar-na, som har en fordran och som har levererat varor till företaget, får nu se sin relation med företaget – som de såg på lång sikt – bli abrupt avslutad.

Kristdemokraterna har länge kritiserat bestämmelserna om det skatte-rättsliga så kallade företrädaransvaret i skatteförfarandelagen. Dessa be-stämmelser innebär att en företagare kan bli personligt ansvarig för betal-ning av bolagets skatter och avgifter om personen i fråga inte ser till att företaget har betalat dessa senast på förfallodagen. För övriga skulder i ett aktiebolag finns inget personligt betalningsansvar för företrädarna, vilket innebär att Skatteverket har en särställning bland borgenärerna.

Skatteförfarandelagens särreglering, som i dag tillämpas mycket strängt av Skatteverket och domstolarna, skapar en stor rättsosäkerhet för företagarna. Man kan som styrelseledamot vara helt ovetande om bolagets betalningsproblem och dessutom ha oturen att vara den som råkar ha peng-ar att betala skulden med.

När Skatteverket ansöker om att en styrelseledamot ska betala bolagets skatteskulder säger domstolarna i 99 procent av fallen ja, vilket jag inte kan tolka på annat sätt än att domstolens beslut är en transportsträcka – om Skatteverket har bestämt sig blir det så.

Riksdagen gjorde ett tillkännagivande gällande företrädaransvaret den 22 april 2015. Nej, det är inget skrivfel – det ska vara den 22 april 2015. Trots finansministerns förmildrande skrivningar rörande bland annat un-derlag för beredning är två år en oerhört lång tid. Det minsta man kunde begära är att ministern ger ett datum för när detta förväntas landa på riks-dagens bord för beslut.

Man kan fundera på om ministern anser att företrädaransvaret och hur det tillämpas i dag är ett problem. Man kan också fundera på huruvida ministern delar riksdagens uppfattning att reglerna när det gäller företrä-daransvaret behöver ses över.

Prot. 2016/17:86
24 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det finns en anledning till att vi har regler om företrädaransvar. Andra länder har också liknande regler, även om man inte har exakt samma regler som Sverige. I grunden handlar det om att företagare i längden inte ska kunna driva företag genom att inte betala sina skatter. Detta gäller även om bolaget inte längre har någon livskraft.

Detta är viktigt för att konkurrensen ska vara bra för de andra bolag som betalar sina skatter som man ska. Det här är ett sätt att skapa en jämn spelplan för de företag som betalar skatter på det sätt som man ska.

Det är naturligtvis viktigt att Skatteverket använder denna lagstiftning på ett väl avvägt sätt. Det finns möjligheter till anstånd och till hel eller delvis befrielse från företrädaransvaret. Möjlighet till anstånd får man till exempel om Skatteverket bedömer att det handlar om en tillfällig likviditetskris och att bolaget är långsiktigt livskraftigt.

Larry Söder tog upp att domstolar ofta dömer till Skatteverkets fördel. Det kan tolkas på olika sätt. Det skulle också kunna tolkas som att Skatteverket bara driver fall vidare när det är väldigt tydligt att man inte har fullgjort sina förpliktelser, då det är läge för företrädaransvaret att falla in, och som att Skatteverket ger anstånd i väldigt många andra fall.

Jag vet inte hur jag ska tolka Larry Söder. Ett alternativ vore naturligtvis att Skatteverket drev fler fall till domstol. Är det så som Larry Söder menar att Skatteverket skulle agera? Jag kan naturligtvis inte lägga mig i hur Skatteverket agerar, för det skulle vara ministerstyre.

Det skulle vara intressant att höra hur Larry Söder resonerar. Om han tycker att det är ett problem att Skatteverket vinner för ofta i domstolen innebär det naturligtvis att Skatteverket skulle driva fler fall till domstol. Är det detta Larry Söder menar, eller ska jag tolka det på ett annat sätt?

Anf. 11 LARRY SÖDER (KD):

Herr talman! Det är rätt spännande att man kan hålla ett anförande i fyra minuter och inte ens svara på en av mina tre frågor, vilket jag förväntar mig att ministern gör i nästa inlägg.

Man kan alltid diskutera vem det är som bestämmer eller som bäst ser om ett företag är livskraftigt eller inte. Det finns ganska många exempel på företag som har drivits i ganska många år och som drabbats av en kris som gör att man inte kan betala sina skatter i rätt tid. Man har kanske ganska många fordringsägare som ser potentialen i företaget och är villiga att ge längre krediter. Men skattemyndigheterna gör det inte utan slår till med klubban, och då är porten stängd. Jag menar att det i många fall är företagarna som ser potentialen. Det är faktiskt deras pengar som satsas.

Jag delar givetvis ministrerns uppfattning att man i vissa fall driver företagen alldeles för långt. I de fallen ska skattemyndigheterna givetvis driva in de skatter som ska betalas.

Jag skulle vilja återgå till mina frågor till ministern. Det verkar som att ministern inte tycker att företrädaransvaret är ett problem och att det tolkas för hårt när 99 procent av de fall som går till domstol går igenom. I vilket annat sammanhang får en part rätt i 99 procent av fallen? Kommuner och landsting som ofta driver sina ärenden i domstol får i de allra flesta fall inte rätt i 99 procent av ärendena.

Det skulle vara konstigt om Skatteverket alltid gör den rätta tolkningen. Jag tror att man i någon mån tycker att Skatteverket ska ha rätt och ska

göra en rätt hård bedömning. Jag förstår att ministern inte kan gå in på Skatteverkets agerande, så jag lämnar den delen.

Riksdagen gjorde ett tillkännagivande den 22 april 2015, vilket är för snart två år sedan. Ska det ta två år till innan ministern bestämmer sig för hur detta ska lösa sig och kommer tillbaka med ett svar till riksdagens bord? Eller är det så att ministern faktiskt inte delar riksdagens syn att detta behöver ses över utan försöker dra ut på detta så länge som möjligt? Jag skulle nog vilja att ministern ger mig ett datum eller i alla fall en tidshorisont när ministern anser att detta ska komma tillbaka till riksdagens bord.

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag är fortfarande lite förbluffad över de 99 procenten. Om Larry Söder menar att det är ett problem att Skatteverket bara driver fall till domstol där Skatteverket får rätt kan jag bara se två orsaker till det.

Den ena är att Skatteverket driver för få och bara verkligt säkra fall till domstol och att Skatteverket skulle ta fler osäkra fall till domstol, alltså att Skatteverket skulle ha en hårdare tillämpning än vad man har i dag.

Den andra är att domstolarna inte tolkar lagen på ett korrekt sätt utan dömer fel. Det är en ganska allvarlig anklagelse mot de svenska domstolarna. Det är en fråga som Larry Söder i så fall ska ta upp med justitieminister Morgan Johansson, som är ansvarig för rättsväsendet. Men det är en mycket allvarlig anklagelse från en riksdagsledamot mot det svenska domstolsväsendet.

Jag skulle gärna vilja höra om Larry Söder menar att Skatteverket ska driva fler osäkra fall, att man har varit för mild i sin handläggning här och borde driva fler fall till domstol, om domstolarna dömer felaktigt eller om det är något annat som Larry Söder menar. Jag har svårt att förstå det på annat sätt.

Vad gäller regeringens hantering av frågan gav vi, när vi fick tillkännagivandet, ett uppdrag till Skatteverket att redogöra för hur de tillämpar reglerna. Vi har fått svaret och bereder det nu i Regeringskansliet. Men i svaret är det uppenbart att det inte är svart eller vitt, utan det är ganska komplicerade frågor.

Företrädaransvaret är också ett sätt att skydda företag som bedriver en verksamhet och betalar skatt som de ska mot företag där det kan finnas människor som till exempel ägnar sig åt organiserad brottslighet. Företrädaransvaret är ett viktigt instrument för Skatteverket för att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.

Sedan finns det säkert många som hamnar i ett företrädaransvar och som inte ägnar sig åt ekonomisk brottslighet – jag vill inte säga något annat, för det finns självklart många som inte gör det. Men det är ett viktigt verktyg för att bekämpa ekonomisk brottslighet och företag som inte betalar skatt för att de ska kunna driva företagen vidare och på så sätt ha en illojal konkurrens mot företag som gör rätt för sig.

Anf. 13 LARRY SÖDER (KD):

Herr talman! Jag kan konstatera att ministern inte heller i det andra inlägget svarade på någon av mina tre frågor, vilka jag återupprepar och hoppas att hon kan svara på i sitt sista inlägg.

Jag tror att företrädaransvaret används för hårt i Sverige och att fler företag får lägga ned på grund av detta. Vi förlorar ett antal jobb som annars skulle uppkommit, och en del företag som levererar varor till dessa företag blir av med inkomsten därför att skattemyndigheterna gör den hårda bedömning som de gör.

Ja, jag står för att skattemyndigheterna gör en för hård bedömning av företrädaransvaret och att vi måste få fram en förändring av detta på riksdagens bord. Det tycker även riksdagens majoritet.

Därför upprepar jag mina frågor och tycker att det är skäligt att ministern i alla fall svarar på någon av de tre frågorna. Annars är det ju ganska meningslöst att ha den här debatten, tycker jag.

När, enligt ministerns uppfattning, kan detta komma till riksdagens bord? Tillkännagivandet gjordes den 22 april 2015, det vill säga för nästan två år sedan. Det kan inte vara möjligt att vi ska behöva vänta så mycket längre än så. Ministern borde i alla fall kunna ange en tidshorisont för när vi kan få ett svar på riksdagens bord.

Jag har fortfarande inte fått svar på om ministern inte anser att företrädaransvaret och hur det tillämpas i Sverige i dag är ett problem. Delar inte ministern riksdagens syn att företrädaransvaret behöver ses över?

Jag tycker att jag har tre ganska enkla frågor och att jag rimligtvis borde få svar på någon av dem.

Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag måste nog be om ursäkt, Larry Söder, om jag inte svarade ordentligt på frågorna. Jag blev så enormt förvånad över att Larry Söder menar att Skatteverket ska driva fler sådana här fall till domstol. Jag hade nog trott att Larry Söder skulle tycka tvärtom. Men det är en intressant vinkling på frågan att fler fall av företrädaransvar borde prövas i domstol. Det är svårt att tolka Larry Söder på något annat sätt än att Skatteverket driver för få fall och borde driva fler osäkra fall till domstol.

När ska vi återkomma? Det är inte så att regeringen inte har gjort någonting under den här tiden, utan vi har gett Skatteverket ett uppdrag. De har kommit med ett svar. Men svaret komplicerar den här frågan på ett sådant sätt att vi behöver bereda den vidare innan vi kan återkomma till hur vi ska se över reglerna.

Är företrädaransvaret ett problem? Det är också en komplicerad fråga att svara på. Om man inte hade något företrädaransvar skulle det också vara ett problem. Det skulle vara ett problem för många företag som bedriver en verksamhet seriöst och betalar skatter som de ska. Företrädaransvaret är också ett sätt att skydda de företag som försöker göra rätt för sig och betala alla skatter precis som de ska. Det skyddar dem till exempel mot företag som är oseriösa och inte betalar sin skatt, men det skyddar också samhället mot grov, organiserad, ekonomisk brottslighet.

Det här är viktiga regler att ha, men självklart behövs en bra tillämpning av dem på Skatteverket. Självklart kommer vi att titta närmare på frågan under den närmaste tiden.

Överläggningen var härmed avslutad.

Följande dokument anmäldes och bordlades:

EU-dokument

KOM(2016) 767 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbeting)

KOM(2017) 8 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ, kontor och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut 1247/2002/EG

KOM(2017) 136 Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av direktiv 2010/40/EU vad gäller perioden för antagande av delegerade akter

§ 9 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 23 mars

2016/17:394 Ridning som friskvård

av *Lotta Finstorp* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:395 Jämställdhetspolitiken

av *Erik Andersson* (M)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2016/17:396 Länsstyrelsernas viltförvaltningsdelegationer

av *Sten Bergheden* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:397 Förtroendet för Natos försvarsförpliktelser

av *Pål Jonson* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 23 mars

2016/17:1106 Fjärrstyrning av flygtrafik

av *Helena Lindahl* (C)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1107 Fjärrstyrd flygledning

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

Prot. 2016/17:86
24 mars

2016/17:1108 Uttalanden om välfärden

av *Jenny Petersson* (M)
till statsminister Stefan Löfven (S)

2016/17:1109 Referensnivåer för LULUCF

av *Eskil Erlandsson* (C)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2016/17:1110 Ansökan och utfärdande av förarkort

av *Anders Åkesson* (C)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1111 Hotet mot småskalig vattenkraft och andra fördämningar

av *Lars-Axel Nordell* (KD)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1112 Fiskodling i öppna kassar

av *Runar Filper* (SD)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 9.39.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

LISA GUNNFORS

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Avsägelse.....	1
§ 3 Anmälan om kompletteringsval.....	1
§ 4 Anmälan om granskningsrapport	1
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	2
Ajournering.....	2
Återupptaget sammanträde.....	2
§ 6 Svar på interpellation 2016/17:357 om begränsning av vinster och höga kommunala skatter	2
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	2
Anf. 2 ANETTE ÅKESSON (M).....	3
Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	4
Anf. 4 ANETTE ÅKESSON (M).....	5
Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	6
Anf. 6 ANETTE ÅKESSON (M).....	7
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	7
§ 7 Svar på interpellation 2016/17:371 om företrädaransvaret	8
Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	8
Anf. 9 LARRY SÖDER (KD).....	9
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	10
Anf. 11 LARRY SÖDER (KD).....	10
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	11
Anf. 13 LARRY SÖDER (KD).....	11
Anf. 14 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	12
§ 8 Bordläggning.....	13
§ 9 Anmälan om interpellationer.....	13
§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	13
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 9.39.....	14